

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

© Рубіш М.А.

В епоху інформатизації використання інформаційних систем і технологій є невід'ємним елементом прийняття ефективних і раціональних управлінських рішень у сфері транскордонного співробітництва регіону, зокрема щодо інвестиційної діяльності підприємств по обидва боки кордону. Основною проблемою є недостатня поінформованість потенційних партнерів та зацікавлених сторін стосовно завдань і перспектив управління інвестиційними проектами зовнішньоекономічної діяльності і транскордонного співробітництва. Успішна реалізація розроблених проектів потребує впровадження удосконалених регуляторів або механізмів стимулювання регіональної інвестиційної активності. Важливим є, зокрема, теоретико-методологічне забезпечення розробки й удосконалення механізмів державного та регіонального управління інвестиційними процесами. У цьому контексті зростає роль інформаційної бази. У багатьох випадках інформаційна база щодо реалізації інвестиційних проектів на підприємствах, у галузях і регіонах є недоступною зацікавленому колу споживачів, подається не в повному обсязі або просто відсутня.

Важливим завданням сьогодні є використання всіх можливостей новітніх інформаційних технологій, а також застосування в практичній діяльності спеціалізованих програм у сфері інвестиційного проектування та створення регіональних центрів бази даних інвестиційних можливостей і потреб транскордонного регіону задля вирішення спільних проблем. Загалом методологія управління проектом базується на пілотуванні складних проектів як системи взаємопов'язаних та взаємозалежних робіт і подій, що забезпечують ефективне використання матеріальних, технічних, трудових і фінансових ресурсів [1, с. 276].

Транскордонне співробітництво є пріоритетним напрямом розвитку міжрегіональної співпраці, формування економічних зв'язків між господарюючими суб'єктами, що включає і розвиток інвестиційної діяльності, яка на сьогодні відіграє провідну роль. Метою транскордонного співробітництва є комплексний розвиток прикордонних територій, що забезпечує вирішення низки завдань, які сприятимуть ефективному використанню природно-ресурсного, демографічного, виробничого, інформаційного і науково-технічного потенціалу кожного окремо взятого регіону. Транскордонне співробітництво передбачає розроблення і реалізацію спільних інвестиційних проектів між адміністраціями, господарюючими суб'єктами, громадськими об'єднаннями і комерційними структурами прикордонних регіонів які мають спільний кордон.

Аналіз дослідження, проведеного шляхом оцінки експертної думки щодо проблем транскордонного співробітництва науковцем Г.Щерба у праці „Транскордонне співробітництво – інноваційний інструмент регіональної політики”, свідчить, що на шляху до здійснення Україною ефективного транскордонного співробітництва стоїть ряд перешкод з його розвитку, зокрема: суперечливість та повільність соціально-економічних та політико-адміністративних перетворень; нестабільна ситуація у країні, високий рівень корупції; непослідовність позицій стосовно зовнішньої політики української влади; низький рівень повноважень територіальних громад у транскордонних взаємовідносинах; недостатнє нормативно-правове забезпечення у сфері транскордонного співробітництва; недостатній рівень економічного розвитку України; недостатнє інформаційне забезпечення; залежність України від інших держав; обмеженість фінансових ресурсів на розвиток транскордонного співробітництва; і відмінності адміністративно-територіального устрою суміжних держав; неконсолідованість українських політичних еліт у стратегічних питаннях; відсутність підготовлених фахівців у територіальних органах влади [2, с. 894-903].

Більшість прикордонних територій намагаються створювати прямі економічні, торговельні, культурні зв'язки з адміністративно-територіальними одиницями сусідніх держав. Інвестиційні проекти на сьогодні є одним з пріоритетних напрямів транскордонного співробітництва, що реалізується з метою вирішення питань розвитку і зміцнення соціально-економічних зв'язків на прикордонних територіях. При цьому значна увага приділяється співробітництву в галузях науки і освіти, а також програмам і проектам

соціокультурної взаємодії з використанням інформаційних технологій. У контексті сучасного суспільства вагомого значення набувають інформаційні ресурси та потоки, спроможні забезпечити ефективну співпрацю транскордонних партнерів.

Створення відкритого інформаційно-економічного простору для інвестиційної діяльності передбачає використання інформаційних технологій і систем, за допомогою яких можна отримати актуальну інформацію, яка б містила дані про суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності в межах транскордонного співробітництва, а також результати реалізованих інвестиційних проектів, і відомості про стан ринкової економіки та процеси, які мають значний вплив на інвестиційну діяльність.

Важливим є дослідження в галузі створення інформаційних технологій управління інвестиційними процесами, спрямовані на комплексний розгляд ефективності і надійності реалізації інвестиційних проектів, а також інноваційно-інвестиційної діяльності його учасників. Інформаційні технології повинні забезпечувати підвищення ефективності на всіх стадіях інвестиційного процесу – від передпроектних розробок до завершення проекту з урахуванням інтересів усіх учасників інвестиційних проектів і оптимізацію роботи кожного з них.

Найпоширенішими засобами інформатизації у сфері інвестиційного проектування транскордонного співробітництва є комп'ютери та їх мережі, мережі зв'язку, засоби масової інформації та друковані видання, на відміну від програмних засобів інформатизації, які на сьогодні представлені в основному програмами обробки і передачі даних. Ці питання можна практично вирішити за допомогою сучасних інформаційних технологій у рамках системи управління проектом [3, с. 105]. Необхідним є посилення інформаційної підтримки транскордонних інвестиційних проектів на офіційних веб-сторінках обласних, районних, міських державних адміністрацій. Доцільним є розміщення інформації щодо умов участі та переліку програм технічної допомоги ЄС, а також відомостей, що стосуватимуться власного регіонального розвитку та напрямів транскордонного співробітництва. Це також сприятиме інтенсифікації інвестиційних процесів. Вагомою є інформаційна підтримка транскордонних проектів через мережу дипломатичних і консульських установ України в країнах-сусідах, а також поширення інформації про проекти в рамках Європейського інструменту сусідства і партнерства з метою пошуку нових партнерів.

З метою активізації проектної діяльності в межах транскордонного співробітництва певного регіону першочерговим завданням є створення спільного інформаційного простору в зонах дії спільних операційних програм за допомогою ЗМІ та Internet-ресурсів, тобто створення спеціалізованих Internet-ресурсів та баз даних як окремих проектів, так і узагальнених програм розвитку. Має здійснюватися інформування не тільки органів місцевого самоврядування та виконавчих структур всіх рівнів на належному рівні, але і неурядових структур, представників громадськості, які повинні отримати доступ до наявних напрацювань, а також до інформації про актуальні проекти і програми у сфері транскордонного співробітництва регіону.

Важливою є також інформація щодо систем і організацій з пошуку партнерів для проектів транскордонного співробітництва, відомості про національні і міжнародні інституції та неурядові організації, які діють у цій сфері, інформаційне забезпечення для формування, підготовки документації, проведення відбору і оцінки проектних пропозицій, оскільки на сьогодні ця інформація може бути доступною тільки для окремих суб'єктів, які мають доступ до неї.

Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навч. Посібник / Т.В. Майорова. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.

Щерба Г.І. Транскордонне співробітництво – інноваційний інструмент регіональної політики України / Г.І. Щерба // Вісник Одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. – Том 16. Вип. 10. – м. Одеса, 2011. – С. 894-903.

Щербак А.В. Інформаційне забезпечення інвестиційної діяльності на підприємстві // Актуальні проблеми економіки. – 2006. - № 3. – С. 105.